

TV 2/Østjylland
Skejbyparken 1
8200 Århus N

København den 16. marts 2005

Klage over reklame for www.århus.dk i nyhedsudsendelse på TV 2/Østjylland

Mediesekretariatet

Tom Flangel Nielsen har ved mail af 1. december 2004 indgivet en klage over, at TV 2/Østjylland afbrød nyhedsudsendelsen den 1. december 2004 kl. 22.20 med et reklameindslag for www.aarhus.dk.

Vognmagergade 10, 1.
1120 København K

Telefon 3318 6868

Telefax 3318 6869

TV 2/Østjylland har tilsendt Nævnet en kopi af nyhedsudsendelsen, som blev udsendt den 1. december 2004.

rtv@mediesekretariatet.dk
www.mediesekretariatet.dk

Efter et endt nyhedsindslag om olieforurening, blev der uden nærmere præsentation vist sammenklippede billeder af en gruppe mennesker, klip fra internetportalen www.aarhus.dk, samt klip fra diverse afholdte arrangementer i Århus samtidig med speaken:

CVR nr. 11 88 46 52

" Stop op og få et overblik over Århus og dine muligheder i byen – TV 2/Østjylland er medejer af aarhus.dk, og giver dig nu endnu mere af det østjyske liv - få nyheder og svar på dine spørgsmål om, hvad der foregår hvor og hvornår i byen - på kryds og tværs – kultur, kalender, medier, sport og kontakt med amt og kommune - aarhus.dk – Overblik og muligheder"

Sidstnævnte sætning "aarhus.dk – overblik og muligheder" var yderligere angivet med en fremtrædende orange tekst på en sort baggrund.

Herefter blev der vendt tilbage til studiet og nyhedsværten afsluttede nyhederne med et meget kort indslag om den internationale AIDS-dag.

Høring

TV 2/Østjylland har i høringsvar af 3. januar 2005 oplyst følgende:

" ...

Der blev ikke sendt reklamer i den pågældende udsendelse – udenfor den normale reklameblok.

Der blev i slutningen af udsendelsen sendt et spot, der henleder opmærksomheden på de informationer, der er tilgængelige via internetportalen www.aarhus.dk. Spottet er produceret af redaktionen på TV 2/Østjylland, ligesom www.aarhus.dk er en integreret del af TV 2/Østjylland's virksomhed.

www.aarhus.dk indeholder oplysninger om sociale, kulturelle og andre offentlige arrangementer i Århus og omegn. Herudover en mængde nyheder, bl.a. fra TV 2/Østjylland. Via portalen er der tillige adgang til information og oplysning fra kommune og amt. Udover www.aarhus.dk er udsendelser, nyheder m.m. fra TV 2/Østjylland tillige tilgængelige via hjemmesiden www.tv2oj.dk.

TV 2/Østjylland sponsoreres ikke af www.aarhus.dk. Portalen drives af et selskab, Portal Danmark A/S, der ejes af Morgenavisen Jyllands-Posten (JP/Politiken) og TV 2/Østjylland..."

Efter modtagelsen af høringsbrevet fandt Radio- og tv-nævnet behov for at få uddybet, hvad stationen mente med, at www.aarhus.dk er en integreret del af TV 2/Østjyllands virksomhed dvs. om det er såkaldt "anden virksomhed" eller en del af stationens public service forpligtelser.

TV 2/Østjylland har i andet høringsvar af 4. marts 2005 oplyst følgende:

"

Indledningsvis skal jeg gøre opmærksom på, at det omtalte element i tv-udsendelsen ikke er en "reklame", men et "tv-spot" for en service, der er direkte afledt af TV 2/Østjylland's public-service-virksomhed. Der er fri adgang for alle til denne service. Der er således heller ikke tale om et "produkt", der skal købes eller erhverves på særlig vis. I fald man overhovedet kan anvende reklamebegrebet på denne service, er det en "egenreklame", der efter min opfattelse er at betragte som en slags tv-program.

Nævnet ønsker oplyst, "Hvad stationen mener med, at www.århush.dk er en integreret del af TV 2/ØSTJYLLAND's udsendelsesvirksomhed?"

Hermed menes, at www.aarhus.dk distribuerer nyheder fra TV 2/ØSTJYLLAND, at TV 2/ØSTJYLLAND's udsendelser kan ses via www.aarhus.dk - og at der til daglig foregår et tæt redaktionelt samarbejde med: www.aarhus.dk. Herudover er www.aarhus.dk leverandør af en stor mængde væsentlig offentlig information: fra Århus kommune, Århus amt, busser, tog, arrangementer m.m., bl.a. i et samspil med programvirksomheden på TV 2/ØSTJYLLAND.

Det betyder, at der gennem aktiviteter på Internettet sikres en øget opmærksomhed omkring TV 2/ØSTJYLLAND's udsendelsesvirksomhed, som til daglig også betyder flere seere til alle udsendelser.

www.aarhus.dk ejes af et selskab, som TV 2/Østjylland ejer i fællesskab med JP/Politiken. Der udvikles ideer, nyheder m.m. i et samarbejde med www.aarhus.dk Sammen med www.tv2oj.dk, der servicerer hele Århus amt med nyheder og information om vores tv-virksomhed, udgør www.aarhus.dk vores daglige virksomhed på Internettet.

Nævnet ønsker oplyst om det er "såkaldt" "anden virksomhed" eller en del af stationens public service forpligtelser?"

Hertil kan oplyses, at det økonomiske engagement i www.aarhus.dk er "anden virksomhed". Men redaktionelt er der tale om en virksomhed, der sikrer stor gennemslagskraft for vores public service virksomhed.

Overordnet set er TV 2/ØSTJYLLAND's virksomhed sammen med www.aarhus.dk udtryk for moderne mediepolitisk tænkning til gavn og glæde for public service-forpligtelserne på tv-området: flere og flere får set de regionale nyheder!

Jeg har - desværre forgæves - forsøgt at analysere årsagerne til, at nogen overhovedet kan klage herover. Det er mit indtryk, at vores virksomhed på dette område til daglig er til stor glæde for befolkningen i Århus og Østjylland. Der er ingen, der overfor TV 2/ØSTJYLLAND, på noget tidspunkt har klaget hverken skriftligt eller mundtligt over virksomheden, der næppe kan være til gene for nogen i området, snarere tværtimod.

Det har altid været min klare opfattelse, at det er tilladt for en tv-station at reklamere for vores egen programvirksomhed og for "produkter" afledt af denne virksomhed. Forholdet mellem TV 2/Østjylland og www.arhus.dk er i tråd hermed."

Nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 506 af 10. juni 2004 behandlet sagen på sit møde den 15. marts 2005 og skal **udtale:**

I henhold til § 33, stk. 2, i radio- og fjernsynsloven, kan de regionale TV 2-virksomheder udøve anden virksomhed, herunder teletjenestevirksomhed, i tilknytning til programvirksomheden med henblik på udnyttelse af virksomhedernes tekniske udstyr, særlige sagkundskab m.v.

I den forbindelse kan de regionale TV 2-virksomheder indgå i samarbejde om medierelaterede aktiviteter med andre virksomheder, jf. § 33, stk. 3.

TV 2/Østjyllands samarbejde med JP/Politiken i selskabet Portal Danmark A/S er således anden virksomhed i overensstemmelse med radio- og fjernsynsloven § 33. Derimod er der ikke tale om anden programvirksomhed, hvilket imidlertid tillige ville være i strid med radio- og fjernsynslovens § 33, stk. 1.

Spørgsmålet er herefter, om reklamer for anden virksomhed kan være såkaldt egenreklame.

Hverken radio- og fjernsynsloven eller bekendtgørelse nr. 194 af 20. marts 2003 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn indeholder nogen definition af begrebet egenreklame. Ifølge fast praksis kan tv-stationerne imidlertid reklamere for egne programmer uden for reklameblokkene, idet der er tale om selvpromoverende aktiviteter; såkaldt egenreklame. Tilsvarende gælder meddelelser i forbindelse med tv-spredningsforetagendets supplerende produkter, der er direkte afledt af egne programmer. Dette fremgår bl.a. af artikel 18 i direktivet "Fjernsyn uden grænser" (89/552/EØF), der omhandler omfanget af tv-reklamer. Det fremgår af artikel 18, stk. 3, at reglerne om fjernsynsreklamers omfang ikke omfatter meddelelser fra tv-spredningsforetagendet i forbindelse med egne programmer og supplerende produkter, der er direkte afledt af disse programmer. Direktivet indeholder ikke nogen definition af selvpromoverende aktiviteter. Det fremgår imidlertid af betragtning 39 (til direktiv 97/36/3C) at selvpromoverende aktiviteter er

en særlig form for reklame, hvorved tv-spredningsforetagendet fremmer sine egne produkter, tjenesteydelser, programmer eller kanaler.

Hvorvidt der er tale om et supplerende produkt, der er direkte afledt af egne programmer, må bero på en bedømmelse af hjemmesidens indhold. Ved en gennemgang af indslaget kan det konstateres, at hjemmesiden indeholder væsentlige informationer, der ligger ud over TV 2/Østjyllands programvirksomhed. Det fremgår af TV 2/Østjyllands egne oplysninger, at *"www.aarhus.dk indeholder oplysninger om sociale, kulturelle og andre offentlig arrangementer i Århus og omegn. Herudover en mængde nyheder, bl.a. fra TV 2/Østjylland. Via portalen er der tillige adgang til information og oplysning fra kommune og amt."*

Det må derfor antages, at hjemmesiden ikke alene er afledt af TV 2/Østjyllands programvirksomhed, hvorfor der ikke kan siges at være tale om et supplerende produkt, der er direkte afledt af stationens egne programmer. Dette underbygges af, at www.aarhus.dk ejes af selskabet Portal Danmark A/S, som ejes af TV 2/Østjylland og JP/Politiken.

På baggrund heraf finder Nævnet, at der ikke er tale om lovlig egenreklame.

Reklamer skal klart kunne identificeres som sådanne således, at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer jf. § 72 i radio- og fjernsynsloven og § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen. Reklamer i fjernsyn må kun sendes i blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, er såkaldt skjult reklame.

Ifølge direktiv 89/552 EØF, artikel 1 d, er definitionen på skjult reklame:

"mundtlig eller visuel fremhævelse af varer eller tjenesteydelser eller af en vareproducents eller en tjenesteydelsesleverandørs navn, varemærke eller aktiviteter i programmer, når fremhævelsen er tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side i reklameøjemed og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse. En fremhævelse anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod vederlag eller lignende betaling."

Der er altså tre kumulative betingelser, der skal være opfyldt: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra tv-radiospredningsorganets side, den skal være i reklame-øjemed og den vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til arten af denne fremhævelse.

Da skjult reklame er tilsigtet, kan det i praksis være vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v. Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "Fjernsyn uden grænser" i forbindelse med tv-reklamer (2004/c 102/02), bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af varer eller en virksomheds varemærke eller navn m.v. Det urimelige kan bl.a. ligge i, at den pågældende vare fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse skal der tages hensyn til det redaktionelle indhold i udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare fx fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, tyder det på, at der foreligger skjult reklame.

Indslaget, der vises umotiveret midt i en nyhedsudsendelse, har karakter af et reklamespot, og udgør derfor ikke en berettiget fremhævelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold.

På baggrund heraf træffer Radio- og tv-nævnet følgende

AFGØRELSE:

Der er i nyhederne udsendt på TV 2/Østjylland den 1. december 2004 sket en overtrædelse af radio- og fjernsynslovens § 72 om skjult reklame.

Christian Scherfig
formand

/Christina Sigvardt
nævnsekretær